

Трибуна вільного
українського слова
на вільній
американській землі

Адреса
Редкації і Адміністрації:
"Свобода", 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РЕСПУБЛІКАНЦІ І ДЕМОКРАТИ ПОЖВАВЛЯЮТЬ ВИБОРЧУ КАМПАНІЮ

ПРЕЗИДЕНТ КОНФЕРУЄ З ГОЛЛОМ ПРО СВОЮ ЕНЕРГІЙНУ УЧАСТЬ В ВИБОРЧІЙ КАМПАНІЇ; ГАРРИМАН ЗАЯВЛЮЄ ПРОТИ РАСОВИХ ОБМЕЖЕНЬ ХОЧЕ ЗДОБУТИ ГОЛОСИ ПІВДЕННИХ ДЕЛЕГАТІВ

Геттисбург, Па. — З республіканських кол повідомляють, що президент Айзенгавер братиме більшу й енергійнішу участь у виборчій кампанії, як про це думали донедавна. Про це буде Президент конференції з головами Республіканського Крайового Комітету, який 12-го липня приїжджає до Геттисбургу. Це буде перша зустріч Айзенгавера з Ллойдом В. Голлом від операції Президента. Досі думали, що участь Президента в виборчій кампанії обмежиться до кількох його промов через телевізійні й радіофонічні станції. Тепер, коли Президент заявив, що пошукається краще як перед опрацюванням у дії 9-го червня, і коли Айзенгавер сказав, що братиме "активну й енергійну" участь у виборчій кампанії, республіканці сподіваються, що він виголосить промови й поза телевізійними та радіофонічними станціями. Пресовий секретар Білого Дому Джеймс С. Гегерті заявив журналістам, що вже знає плани Президента про те, як він вестиме виборчу кампанію, але відмовився їх виявити журналістам. — Демократичний кандидат на президенті ньюйоркський губернатор Аверелл Гарриман заявив у листі до редакції ньюйоркського "Ніц" про виборчу кампанію, що він буде президентом, що "вже свого високого становища на те, щоб спонукати промови в тих стейтах, які виступають

Ніксон вернувся з закордонної подорожі

Вашингтон. — Віце-президент Річард М. Ніксон повернувся з своєї 11-денної подорожі за кордон, об'їхавши довкола світу і зробивши 27,000 миль. Ніксон заявив, що у всьому світі йому вдалося побачити "велику пошану і подив" до президента Айзенгавера. На летищі привітав Ніксона і його дружину державний секретар Джек Фостер Доллес, дипломатичні представники чужих держав та 16 сенаторів - республіканців. Ніксон сказав, що заява Президента про свою пошану кандидатуру викликала задоволення закордоном. Щодо своїх політичних планів, то Ніксон пригадав свою заяву з квітня цього року, коли він був сказав, що погоджується кандидувати на віце-президента, якщо його скаже Айзенгавер і якщо його затвердить Республіканська Номінаційна Конвенція.

Починаються знову безпосередні переговори між спілкою сталеварних робітників і сталеварною індустрією

Нью-Йорк. — Джозеф Ф. Фіннеген, директор Федеральної служби посередництва і примирення, добився у своїх розмовах з представниками спілки сталеварних робітників Америки і керівництвами сталеварної індустрії згоди обидвох сторін на заочаткування нових переговорів у справі закінчення страйку і підписання нового договору. В переговорах, що почалися в Пінтсбургу в четвер 12 липня, бере участь теж і Фіннеген і деякі з його співробітників і вони сподіваються довести до порозуміння між обидвома сторонами. Сталеварна індустрія обстоює далі погляд, що подання пропозиції в справі підписання зарплатної плати були не тощо вистачальні, але й чудові. Спілка домагалася далі більших уступок з боку індустрії. Тим часом страйк тривав і поза 650,000 сталеварних робітників втратило працю вже коло 100,000 працівників інших промислових підприємств. Цим підприємствам страйк сталеварних робітників спричинив величезні втрати. Одна тільки Балтиморська - Огайська Залізниця обривалася, що якщо страйк тривав до кінця липня, то вона матиме збитків 7 до 8 мільйонів втрат у прибутках.

ФБІ веде слідство в справі викраденої дитини Вайнберґів

Вестбері, Л. Ай. — Директор Федеральної Бюро Інвестицій Дж. Едгар Гувер заявив, що "ФБІ веде в свої руки слідство в справі викрадення Пітера Вайнберґа і пошуків його батьків". Він сказав, що диспансер всієї сім'ї, щоб довести успішного розслідування цього злочину. ФБІ могло взяти за цю справу аж після того, як знайшли сім'ю дівчати злочини. Агенти ФБІ вже передували батьків викраденої дитини, а також всіх матеріалів, які під час народження Пітера Вайнберґа втратили дітей у шпиталі на Лонг Айленді. Також порівнювано рукописи листа, в якому злочинці домагалися викупу, з почерками учнів середньої школи, в якій вчили біології північ Вайнберґів перед відступом. Одночасно неусушливі особи домагаються закуривати матеріал при пошуків телефонів податків фальшиві листки про викрадену дитину. Одного дня було аж 17 таких телефонів. Поліція припускає, що один телефон міг бути від дійсного злочинця.

Надвиська харчових продуктів зменшилася на три більйони

Вашингтон. — Президент Айзенгавер у своєму північному візиту до Конгресу повідомив, що надвиська харчових продуктів від 1954 року зменшилася майже на три більйони фунтів вартості. Це сталося згідно з законом із 1954 року, який уповноважив уряд продавати закордон або дарувати її американським харчі, які надходять в урядових магазинах в наслідок урядової допомоги фермерам. В цьому році продано або подаровано харчів на суму 1,264,800,000 доларів. Частина з цих харчів обміняно закордонно за інші товари. Президент домагався зміни закону з вересня 1954 року в такому дусі: 1. Збільшити найвищу кількість харчів, яку можна було продати закордонно за чужу валюту до вартості 3,000,000,000 доларів (тепер 1,500,000,000 доларів). 2. Дозволити вимину харчів на інші товари в країнах союзового блоку. Досі така вимина або продаж заборонені законом. Це потрібне на те, щоб можна було міняти або продавати американські харчі поза залізною заслоною, де відбувається недостача харчових продуктів. Американський уряд має в своїх магазинах харчів на суму коло півмільйона більйонів доларів. Досі обміняли харчі вартості 587,100,000 доларів на стратегічні матеріали. Подаровано харчі запризначеним державам, а частину країнам поза залізною заслоною, де була повинна на весні минулого року.

Сенат почне переселухання в справі збільшення поштових оплат

Вашингтон. — Сенатська Поштова Комісія повідомила, що в вівторок 18-го липня почне переселухання в справі збільшення поштових оплат. Палата Репрезентантів вже ухвалила законопроект про те, щоб збільшити поштові оплати на суму 430,000,000 доларів, збільшуючи оплати від звичайних листів з трьох до чотирьох центів та оплати від листів, пересланих літературною поштою, з шістьох до сім'яти центів. Генеральний поштоматер Артур Е. Соммерфелд розмовляв із головою Сенатської Поштової Комісії сенатором Олівом Д. Джанетом і заявив, що, на його думку, ці переселухання не будуть довго тривати так, що Сенат зможе ще на цей сесії ухвалити законопроект про збільшення поштових оплат. Але в політичних колах немає надії на те, щоб Сенат хотів це цього року ухвалити цей законопроект, бо Конгрес хоче в цьому виборчому році швидко почати свої ваканції.

Лисенко йде знову у улогу

Москва. — Проф. Трохим Д. Лисенко, який в квітні п. р. президиуму із становища президента Сільсько-Господарського Інституту ім. Леніна, обрано знову до президії цього інституту. Президентом Інституту, обрано Петра П. Лобанова, донедавнаго заступника прем'єра СРСР і міського сільського господарства СРСР. За Сталіна Лисенко був одним з найбільших протестувальних учених. Його використовувало головню до критики і нападів на західних дослідників генетики. Після смерті Сталіна і заочатку Хрущовим дедалішнього впливу Лисенко почав зменшуватися, хоч і він далі працював науково і займав видатні становища в совєтському науковому сфері.

Гаммершильд приспівив подорож на Середній Схід

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй, який спешу заповів був свою другу подорож на Середній Схід на серпень, чи навіть на початок осені ц. р., вирішив полетіти до Єрусалиму з Женеві вже 19 липня ц. р., а відліт 21 липня полетіти до Каїро. Причин такої зміни становища Гаммершильда невідомо, бо він заперечує, наче б іхав туди з уваги на останні аліруючі місії про концентрацію ізраїльських військ над кордоном Йорданії і буцім то погрози ізраїльського прем'єра Бен Гуріона, що Ізраїль звикне "відлітати заходів" на випадок будь-якої нової загрози з боку арабів. Зате за часоприїзду в Єрусалим, на зміну планів Гаммершильда мали вплинути його розмови в Москві. Він сказав лише, що його попередній "оптимізм скріпіння" від отих розмов, не посилаючи ближче, в чому полягав той оптимізм і що таке сказали йому більшість диктатори. Здогадуються, що вони потвердили йому, що не бажано собі війни на Середньому Сході і тому будуть підтримувати його заходи змирноти Ізраїль з арабськими сусідами. Гаммершильд задухав залишитися тепер всього 4 дні на Середньому Сході, по два дні в Єрусалимі і Каїро, як у двох вірних для цілої проблеми столицях. Однаково ізраїльський прем'єр, як арабський світ, дуже неохоче і з підозрінням дивляться на місію Гаммершильда: жиди боїться, чи він, за ціну визнання Ізраїлю арабськими державами, не жадає від Ізраїлю територіальних концесій, знову ж араби вважали не хочуть визнавати Ізраїлю і підписувати з ним мирний договір і боїться, що Гаммершильд натискатиме на них в цьому напрямку.

Ірак проти поширювання впливів Єгипту

Лондон. — 21-річний король Іраку Файсаль, відвідавши нещодавно марокканського султана Мохаммеда V у Рабаті, де його приймали з великою дією схильною парадом, приїде до Лондону в пошесті до 3-денної офіційної візиту. Його привітає у Лондоні м. ін. його прем'єр, 68-літній генерал Нурі ес-Саїд, давній приятель Англії й авторітет диктаторських аспірацій єгипетського президента Гамала Абделя Нассера, який прибув туди з Марокко. Єгипетські амбіції проводили цілком арабському, ба навіть вважали за велику махінацію, яку сформували арабські султани, обурившись на нещодавню заяву Нассера про konieczність "визволення" Марокко. Тому зустрівся Іраку йдуть у тому напрямку, щоб недопустити до поширювання єгипетських впливів ані в Північній Африці (Лівія, Тунісія, Марокко), ані на азійському суходолі. Ірак, як і махмеданський Іран належать до Вагдалського пакту під проводом Англії. Цей пакт, як відомо, зустрівся з гострою і напастивною опозицією з боку Єгипту. Інтриги Нассера на території Іраку не вдалися, бо й колишній прем'єр Іраку Фабілі Ямалі Ізиді нещодавно до Марокко в такий самий місті, як король Файсаль — наближанти Марокко й Тунісію до Іраку і протиставились супротиві єгипетського диктатора. — Повідомляв англоамериканська преса Король Іраку Файсаль, який до Лондону, вступив до Туреччини, де буцім то мав переконувати турецьких державних керівників, щоб вони не послабляли Вагдалського пакту через свій спір з греками за Кипр.

Німечкні комуністи приготують показові "шпигунські" процеси

Берлін. — Євчянин східнонімецького уряду повідомив, що вони приготують "показові", як то "американські імперіалісти" ямагаються "недопустити до порозуміння німецького народу з іншими народами" і тому ведуть "провадницьку акцію" на території Східної Німеччини. Полковник Ворман з комуністичної "державної безпеки" стверджує, що "не менше, як 137 шпигунських агентів" архітектурно в Східній Німеччині, головню на основі відомостей, отриманих від "американського агента" Горета Гессе, про якого інші німецькі газети пишуть, як про звичайного комуністичного проватора. Крім привітання Горета Гессе, комуністична преса називає ще привітання Вільгельма і Карла Шрайбелля, Яна Залеского й інших, при чому — що найцікавіше — вона натискає, що в отих показових комуністичних процесах комуністи намагаються перевести тезу, що революція в Познані викликала такі "американські агенти".

Верховний Совет вітає іранську королівську пару і зліквідував Карело-Фінську Республіку

Москва. — Після більше як піврічної перерви почалася в Москві дня 11-го липня сесія Верховного Совету, що має буцімто виконувати роль конституційного парламенту. Вперше в історії Совєтського Союзу і комуністичної партії — Верховний Совет вітає постановами з місць і бурхливими оплесками присутнього на відкритті сесії чужоземного монарха — іранського шаха Мохаммеда Резу Паглені і його дружину Сорая. Кілька секунд пізніше совєтські депутати встали повстанням з місць і такими ж рясними оплесками комуністичного прем'єра північної Кореї Кім Іль Сунґа. На відкритті був присутній Хрущов, який є членом Ради Національностей — однієї з палат Верховного Совету. Тому, що Верховний Совет не має асагалі майже жадних справ до виконання, на порядку наряд першого дня були крім відкриття і вітання гостей тільки дві точки: промова Бульгаїна і справа ліквідації Карело-Фінської Республіки. Цю мішеняцтво совєтської республіки з невідомих причин вирішено ліквідувати

ДОЛЛЕС ПЕРЕДБАЧАЄ ПЕРЕМОГУ "СИЛ ВОЛІ" В СОВЕТАХ ВПРОДОВЖ НАЙБЛИЖЧОЇ ДЕКАДИ

Вашингтон. — Нав'язуючи до заяви ЦК Компарті "Совєтського Союзу з 30 червня ц. р., державний секретар Дж.

Джан Фостер Доллес

Ф. Доллес звернув увагу, що теперішні більшовицькі лідери осуджують сталінізм тільки щодо його політики на внутрішню - комуністичному терені, у відношенні до самих комуністів. Тим часом сталінська політика — казав державний секретар — заподіяла велику кривду також іншим народам. Насильство і терор, що його тепер ніби осуджують більшовицькі вожді, не були тільки совєтською хатньою політикою, але також закордонною. "Цілі навали попрямо в похмуру неволю. І все це вільні народи мусять платити високу ціну, обороняючи себе. Вони теж мають праве дістати задоволення, що зло, заподіяне їм іменем Сталіна, буде направлено і що така політика не повториться". — Кажучи про теперішні обличчя совєтських диктаторів дати їхнім громадянам більш свободи і поправити їхній життєвий стандарт, Доллес пригадав, що про те саме говорила вже совєтська конституція з 1936 року. "Проте воно не охоронила перед політикою насильства і масового терору, тортури, вимущених признань і судових вбивств, що їх Хрущов описав в своїй першому тійній, а тепер опублікованій промові з останнього його лютоту. Тільки реальна вартість сильних демократичних установ з дієною безпекою проти розкладової влади деспотизму." Доллес висловив надію, що сили, які поклали діяти в совєтському світі

В СВІТІ

● Штер Діла, 36-річний американський воїн, зменшавши постійно в Нью-Йорку, який зник 12 липня 1955 у Залізному Берліні, повинен несподівано, перемішав рік добровільно серед комуністів. Його передали до шпиталю для перепити здоров'я, після чого мабуть судитимуть за дезерцію.

● На передмісті Лондону зруйнували Денніс Пратта, звинувачений у вбивстві в Лондоні, після чого вступив у війну і пішов до сиріт, та зменшувачі комуністів. Представники японського Червоного Хреста, який готує рішення ім у лютоту, заявив, що всі вони "індоктриновані" і треба їм співчувати, як жертвам комуністичного насильства.

● ЕОКА — підпільна революційна організація кипрських греків призналася до терористичного замаху на кавалера в Нікозії на Кипрі в дні 16 червня ц. р., під час якого згинув приїждив туди американський інженер Вільям Ботелер. ЕОКА висловлює свій жаль з приводу цієї смерті американського державного службовця та заявив, що це був тільки нещасливий і непередбачуваний випадок.

● В Алясці французи перевели вже третю евакуацію під літотототу. Цим разом згинув Саїд Бен Ахмед, 20-річний арабський терорист, застрелений на смерть за кінчення ручної міської гранати в перепаненому театрі, при чому згинув чотири особи.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1106 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОВНОВЛЕНЕ РІШЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА

Президент Айсенгавер поновив своє рішення кандидувати вдруге на пост президента країни, який він тепер займає. Таке рішення було необхідне після його нової, тим разом кишкової недуги та операції в дні 9-го червня. Очевидно, що недуга сама по собі не була такою, щоб викликати поважніші побоювання щодо дальшого здоров'я чи працездатності пацієнта, але вона пошкодила ті побоювання і застереження, що виникли відносно здоров'я Президента після його попередньої серцевої атаки. Тому й теперішнє рішення було необхідне.

Інше діло, що президент Айсенгавер — в обставинах передвиборчої кампанії — надав цьому рішенням посередній характер. Зустрівшись з республіканськими конгресовими лідерами минулого вівторка, 10-го липня, він тільки ствердив, що після останньої операції він почувається та є в кращому стані здоров'я, як був перед операцією, та що він зробить все можливе, щоб виграти вибори. Тим самим він потвердив, що свого рішення щодо кандидатури на другу каденцію, яке він виніс 29-го лютого ц. р. після відносно довгої і дбайливої надути та після найбільш скрупульної перевірки його фізичного стану, він не змінив.

Очевидно, що ніхто, ж і президент ЗДА, не може відгадати свої майбутності і не може бути цілком певний завтрашнього дня. Але в цьому відношенні президент Айсенгавер є точно в такій самій ситуації, як і кожна людина. Тим самим, аргумент здоров'я і життя президента Айсенгавера, як нового кандидата на президентський пост, втрачає свою переконливу силу, що це цілком не означає, що противники не будуть його використовувати.

Рішення президента Айсенгавера не відступати від кандидатури прийняли за великим відношенням у першу чергу лідери Республіканської партії. Шонайменше вони вже мали нагоду це відношення виявити, заповідаючи величезну республіканську перемогу в найближчих виборах. Їхнє відношення цілком зрозуміле, бо немає другого республіканського кандидата, який бодай приблизно дорівнював би през. Айсенгаверові популярності серед народу і виглядає на успіх. Крім того, през. Айсенгавер іде до виборів з величезним капіталом, успіхів своєї адміністрації в теперішній каденції. Він же в головній мірі причиняє до — яке воно є, таке є, — замирення в Кореї та Індокитаї, він збалансував бюджет і за його урядування загальний добробут країни дійшов до найвищих вершин. Це те, чого країна найбільше потребує і чого кожний звичайний громадянин найбільше прагне. През. Айсенгавер піде до виборів з цією найбільш переконливою „мовою фактів“, якій важко протиставити навіть найбільш примамливі слова. Інше діло, що рішення народу, як погоди, ніколи не можна передбачити з абсолютною і певністю.

Повноцінна підтримка кандидатури президента Айсенгавера викликала не тільки радість і задоволення серед республіканців, але й деяку полеміку та помітний респект серед загалу. Нарід хоче мати до вибору тільки найліпших з одної і з другої партії, а загальні міркування щодо останнього рішення Айсенгавера влучно відзеркалює „Нью Йорк Таймс“ у своєму редакційному коментарі з цього приводу. Ці міркування приблизно такі:

Повноцінне рішення през. Айсенгавера кандидувати на другу каденцію не може викликати жадних сумнівів щодо щирості і шляхетності. Його виніс президент Айсенгавер виключно сам, а всім своїм життям і своєю активністю він доказав, що в таких його рішеннях не грають ролі жадні спекуляції, а тільки виключно те, що загально називається добром народу, чи добром справи. Не грали тут ролі жадні партійні спекуляції і тим менше персональні амбіції, бо коли б през. Айсенгавер справді знав чи відчував, що він з будь-яких причин не надається на цей пост, або не зможе в будь-якій мірі виконувати всіх обов'язків, зв'язаних з цим найвищим постом у країні, він без всякого сумніву це признав би і витягнув би з того відповідні висновки.

Такий стан речей є в найкращому інтересі країни. Він бо означає, що в найближчих виборах та в кампанії, яка їх попередить, розглядатимуться справи по їх суті, а не по здогадках і спекуляціях. Президент Айсенгавер і його адміністрація мають свій рекорд, як має його і Демократична партія. Це є виборча база. Індивідуальності і партійні програми відносно дальшої внутрішньої і закордонної політики на тлі цієї бази дадуть народові багато добрих аргументів, які допоможуть йому винести правильне рішення та вибрати новий уряд „з народу, через нарід і для народу“ на чергових чотирьох корі.

ДЕРЖАВА І ШКОЛИ

Від років всі американські громадяни без різниці раси, віри і партій погоджуються, що шкіль в Америці замало і що з кожним роком стає неучішою потреба в нових шкільних будинках. Сильність шкіль не покращується із числом шкільних будинків в ЗДА. Бо в деяких будинках приміщено ніколи навіть кілька шкіль. За останньою статистикою з 1951/52 р. народних публічних, т. зв. елементарних, чи пак початкових шкіль було в ЗДА 123,763, а шкіль другого типу (різного типу „гайскул“) було 23,746. До того приходили приватні школи: початкових 10,666 і другого ступня 3,322. В одному Нью Йорку було в 1954 році 767 шкільних будинків, — скільки їх у цілій ЗДА — нам не відомо. Ці цифри не говорять так багато, як порівняльні числа зростає населення ЗДА у шкільному віці. Коли в 1900 р. було в ЗДА загалом 21,404,322 дітей у віці від 5 до 17 років, з чого записалося до шкіль 15,503,110, а ходило до шкіль 10,632,772 дітей, то в 1952 р. було вже в тому самому віці дітей 31,379,000, записалося їх 26,563,000, а ходило до шкіль 23,257,000. В жовтні 1954 року, на 162,414,000 всього населення ЗДА, було 36,083,000 осіб у віці від 5 до 34 років, які записалися були до шкіль різного ступня і виду, від передшкільної до університетської, каледжів і прерішних вечірніх та спеціальних курсів включно. З того числа до народних шкіль записалося тоді 25,936,000, а до середніх шкіль („гайскул“) — 7,733,000. Варта звернути тут увагу на різницю між числами дітей у шкільному віці, обов'язаних ходити до шкіль, тим, що зголосилися до шкіль, й тим, якими, врешті, які дійсно ходили до шкіль. Фахівці пояснюють, що саме невтішні умовини шкільної науки у переповнених класах, особливо у бідніших стейтах, є поважною причиною відсутності в народних школах дітей, які повинні б там знаходитися. При цій нагоді можна теж зазначити, що коли у 1870 р. було в Америці кругло 20% неграмотних, то в 1950 р. число таких, які не вміли читати ані писати ні одною мовою, знизилася до 3.2%. Все ж, факт існування ще в ЗДА кругло 2,200,000 неписьмених людей пояснюється теж замалою кількістю шкільних будинків, наслідком чого нема ані відповідного нагнєку адміністрації влади на батьків, щоб обов'язково повинувалися законові про шкільний примус для дітей у шкільному віці, ані нема відповідної пропаганди за відвідування дорослими неграмотними вечірніх курсів грамоти.

І тому, як сказано, від років лунає в Америці крик за konieczність більшої уваги федерального уряду до потреб шкільництва, в першій мірі народного і середнього публічного, а також фахового й технічного шкільництва середнього і вищого типів. І тому однаково демократи, як республіканці погоджувалися, як свій успіх, — знову ж, як демократи казують, на дійсно надсподівано багато „кружок“ видавав студентський журнал „Друг“. До „Друга“ вислав Франко деякі свої поетичні та прозові твори ще з Дрогобича, коли був гімназійним учнем. „Друг“ їх друкував. Записавшись на університет, Франко привіз з собою поважне число різних літературних спроб, які бажав друкувати в „Друзі“. Отже, студентський журнал „Друг“ був причиною того, що І. Франко вступив до „Академічного кружка“.

Під впливом Михайла Драгоманова, особливо ж під впливом його листів до редакції „Друга“ (в числі трьох), які були опубліковані в цьому журналі (в рр. 1975 і 1876), зайшла велика зміна серед членів „Академічного кружка“. Більшість їх перейшла на українські позиції і в 1876 р. опанувала на загальних зборах „Академічний кружок“, а журнал „Друг“ перейшов на чисту українську мову. Велику ролу в тому бистрому розвитку подій на терені „Академічного кружка“ відіграв Іван Франко. Але його менше цікавили організаційні справи, бо всю свою енергію та працю вкладав він у журнал „Друг“, де опублікував свої перші оповідання з бориславського циклу, повість „Петрії і Довбушки“ та цілий жмуток поезій.

Тоді Франко був уже членом Т-ва „Провіста“, часто бував у „Бесіді“, в якій гуртувалися народовці, та живо цікавився всіми проявами тодішнього українського життя. Особливо близькою була йому культурно-освітня праця для народу, яку ве-ла „Провіста“.

У липні 1877 р. Івана Франка заарештувала тодішня польська адміністрація за „соціалізм“ і за зв'язки з Михайлом Драгомановим, що бучитим був організатором тайних соціалістичних гуртків серед молоді не тільки в Галичині, але й на Східній Україні. Процес проти І. Франка і товаришів відбувся 14 січня 1878 р. у Львові. На лаві обвинувачених тоді засіли: 1) Михайло Котурницький (поляк з України, у якого знайшли листа Драгоманова); 2) Михайло Павлик; 3) Іван Франко (тоді 21-річний); 4) Остап Терлецький (урядник університетської бібліотеки в Відні, 27 років); 5) Іван Мандичевський, студент прав,

Ярослав Пастернак

ГАЛИЧ — НАЙБІЛЬШИЙ КНЯЖИЙ ГОРОД

„У XII ст. Галич став одним з найбільших міст древньої Русі, а судячи по величині збережених до наших днів оборонних споруд, він не мав собі рівних серед древніх міст Подніпров'я й Подністро-в'я“.

Так говорить про нього його новий дослідник, київський археолог В. К. Гончаров, що у двох статтях: „Археологія дослідження древнього Галича у 1951 р.“ (Археол. пам'ятки УРСР, V, Київ 1955, 22-31) та „Древній Галич“ (Вісник АН УРСР, кн. I за 1956, 61-67) дає звіт зі своїх розкопок на його терені у 1951 р.

Такої самої думки був вже 200 років тому історик Б. Хмельницький (1754) та всі пізніші дослідники Галича, що починаючи з половини мин. століття, в різних періодах і місцях, провадили там доричні розкопки (І. Шараневич з о. Л. Лаврецьким та О. Чоловським, В. Щербаньським, О. Пеленським) чи тільки поверхневий тереновий розшуки (о. А. Петрушевич, В. Чачковський з Я. Хмільським).

До цього ж пізнання дійшли й ми в часі наших систематичних досліджень терену княжого Галича в рр. 1934-41. Тоді ми відкопали в Крилосі фундаменти мону-ментального катедрального

республіканських голосів „проти“. Чуті навіть підозріння, що деякі „принципи“ противники того законо-проекту (прихильники виключно лише стейтової опіки над шкільництвом і фінансування будови нових шкіль приватною філіантською чи звичайними банківськими позичками), голосували за додатком конгресмена Павла зумисне, щоб змобілізувати проти законопроекту голоси підвладних демократів і таким чином провалити його. Президент Айсенгавер, дізнавшись про вислід голосування, висловив надію, що все ж це на цій сесії Конгресу вдасться ухвалити закон про федеральну допомогу шкільництву в якійсь іншій формі. Однак — за голосами конгресових лідерів — практичні виследи на успіх цієї справи ще в цьому Конгресі — мінімальні. В два дні потім, у суботу 7 липня, Конгрес одностайно вирішив тільки дати федеральну допомогу у висоті 378,000,000 доларів до 30 червня 1958 року на допомогу в будові нових шкіль в громадах, особливо обтяжених військовими й іншими федеральними установами і станціями, отже там, де па-нує особливо дошкульний брак вільних приміщень.

Таким чином безкомпромісова боротьба за одну добру справу — за расове зрівняння всіх дітей у шкільному віці — вбила другу добру справу — будівництво нових шкільних будинків. Це характеристичний прицинок до еволюції відносин в 3'єднанні Держави і до скомплікованого характеру різних внутрішніх проблем цієї країни.

Таким чином безкомпромісова боротьба за одну добру справу — за расове зрівняння всіх дітей у шкільному віці — вбила другу добру справу — будівництво нових шкільних будинків. Це характеристичний прицинок до еволюції відносин в 3'єднанні Держави і до скомплікованого характеру різних внутрішніх проблем цієї країни.

Таким чином безкомпромісова боротьба за одну добру справу — за расове зрівняння всіх дітей у шкільному віці — вбила другу добру справу — будівництво нових шкільних будинків. Це характеристичний прицинок до еволюції відносин в 3'єднанні Держави і до скомплікованого характеру різних внутрішніх проблем цієї країни.

Собору Успіння Богородиці, серед них кам'яний саркофаг з тлініми останками його основника, князя Ярослава Осмомисла (помер 1187 р.) — а чому теж погоджується В. Гончаров — біля саркофагу поховання молодого дівчини (княгині?), а далі, похорон знайдених осіб біля асид Собору та сліди замищення оподалік. На місці ж колишнього князівства (сьогодні „Золотий Тік“) ми розкопали багато сліди замищення (останки дерев'яних будинків, печей та інших господарських споруд), багато дрібних металевих та кістяних виробів, ювелірні прикраси (в цьому золотий емаїльований колт-кульчик торбичкового типу) та кілька землянок ще з пізньої трипільської доби.

В інших місцях (Качків, Юриське) ми відкопали залишки промислових споруд, у лісі дві старо-мадарські могили з кінця IX ст. з багатими золотими прикрасами, а на далекій периферії старого Галича, в селі Побережжя й/дн. фундаменти кам'яної круглої церкви-ротонди з XII ст. Звіт з усіх наших розкопок та давніших досліджень був нами опублікований у монографії „Старий Галич“ (Львів-Краків 1944).

Це був тільки багатий у виследи перший період систематичних розкопок, що був спрямований на дослідження центру княжого Галича з головною метою локалізації старого Галича в терені. Розкопки вказали, що той центр був на так зв. Крилоській горі у сьогодиншньому с. Крилосі, на віддалі 6 км. на південний захід сьогодиншнього м. Галича. В майбутньому ми думали закінчити розкопки на „Золотому Тонку“, з наміром віднайти там останки княжого палатки і злученої з нею „переходою“ дівської церкви св. Спаса з похованням князя Володимирка (помер 1152 або на початку 1153 р.), а після цього у пляні були дослідні роботи на цій широкій території (коло 40 кв. км.) старого Галича.

Ведені нами розкопки в Крилосі продовжувалися теж в часі першої більшовицької окупації (1939-41), та їх не тільки наукове й державницьке значення, але й вплив на національне розбудження населення йшов проти ліній совєтських загарбницьких плянів. І ось тоді, на сторінках львівського часопису „Ленінська молодь“ появилася донощичка стаття п. з. „Як я стала націоналісткою“, в якій названо розкопки в Крилосі „жовто-бланкетною роботою“. Це був той перший камінь, кинений на Крилоську гору і тільки вибух німецько-совєтської війни вхоронив нас від арешту.

Після цього систематичні розкопки в Крилосі майже на десятих роках зупинилися і тільки після другої світової війни, коли заплановано було закріпити при СССР загарбані землі при допомозі розкопання давніх, це раніше-історичних доказів, твердого таслом стало дослідження походження слов'ян з ме-

РІСТ НАЦІОНАЛІЗМУ В СССР

Під теперішню пору хрупко-колективне керівництво має найбільше ускладнення з національним питанням. Національні почуття й зв'язані з ними політичні вимоги Москви важко втримати в певних рамках. Резолюція XX партійного з'їзду про те, що при соціалістичній національній особливості й відмінності не тільки не зникають, але навпаки — набувають ще більшого розвитку, сприяла неросійським населенням СССР як відмова від ідеологічної відносини російського народу і поворот до рівноправності націй. В останні місяці в СССР відбулося ряд спонтанних виявів національного піднесення народів, що викликало зрозумілий переляк в Кремлі. Орган компартії „Партийная жизнь“ подав перший сигнал і загрозу, що це піднесення буде придушене. Журнал визнає, що націоналізм надзвичайно живучий в СССР і якщо з ним не боротися, то він може перемогти існуючий комуністичний лад. Журнал іде так далеко, що заявляє, що націоналісти є не лише серед „несвідомого“ населення, а

навіть серед партійців. Журнал закликає вести рішучу боротьбу з конкретними проявами націоналізму. В статті „Сила пролетарської інтернаціоналізму“ партійний орган (ч. 8) пише: „Відомо, що націоналістичні пережитки надзвичайно живучі і спроможні активізуватися, коли боротьба з ними слабеє. У нас не переверіється жодна серед комуністів людина, отруєна націоналізмом. Треба мати також на увазі, що окремі отруєні націоналізмом люди не висловлюють відверто своїх поглядів і в різних формах їх маскують. Із них такою формою є надмірне підкреслення національних особливостей на шкоду справі, що більшого зближення між собою різних націй...“ Нерідко партійні організації і окремі комуністи проходять мимо окремих проявів шовінізму і націоналізму в побуті, у взаєминах окремих людей в вигляді образливих назв, кльчик на адресу того чи іншого народу або його представника. Між тим навіть такий прояв шовінізму і націоналізму можуть заподіяти шкоди братській єдності народів СССР...“

Журнал наполягає, щоб партійні організації вели „не примиренну боротьбу з усіма проявами націоналізму і його конкретними носіями“, щоб на різних зборах, прив'язаних до різних народів, „піддавалися суворому засудову кожен факт, що шкодить скріпленню братерської єдності совєтських народів“.

Щоб применшити політичну вагу національних домагань неросійських народів, „Партийная жизнь“ намісниє примітивізує справу, роблячи наголос на побутові сварки між представниками різних націй. Невже заради подібних дрібниць варто писати такі статті? Дуже характерним фактом є те, що серед злив програмових статей п'яті XX партійного з'їзду, зазначена стаття є єдиною, яка повністю присвячена національному питанню. Така скуписть і мовчанка є симптоматичною. Раніше було навпаки. Статтей в національних питаннях при кожній нагоді друкувалося багато. В Кремлі не можуть дати ради з цією проблемою, там безперечно йде гостра боротьба щодо дальших кроків в цьому питанні, бо дотеперішні були недостатньо. Лише спонтанний прояв національних почувань примусив колективне керівництво виступити з погрозами в „Партийной жизни“.

Чуючи „небезпеку“, колективне керівництво знову звертається за порятунком до надійного російського народу. В резолюції XX партійного з'їзду і словом не згадується про провідну роллю російського народу. В передз'їздовських статтях по національному питанню засуджувався в елкоросійський шовінізм нарівні з націоналізмом неросійських народів. В загаданій статті партійного органу „Засуджується лише націоналізм, а „російський пролетаріат“ проголошується провідною силою, який нібито в неросійських народів завоював „політичний і моральний авторитет“.

Нікого „пролетарського інтернаціоналізму“ і добровільного „єднання народів в СССР не йшло. Щоб утриматися при владі і бодай тимчасово зберегти „політичну єдність СССР, ідеативне керівництво мусило бути на послугах російського імперіалізму“.

Л. Лиман

ВЕСНОЮ...

Весною, далеко від гори землі,
Під небом десьліся струни
(журнали,
Неслися і радіо кричали —
То весну вони зустрічали.

Іх крик гордо гонити під небом
(лунав,
Я з ним чия волю поплуту
(басав),
До них повертався з мольбою:
Візьміть і мене ви з собою!...

В небесній блакиті неслися вони,
Вознесеної волі кридали сини,
І в морі блакиті топили —
Гіркого благання не чули...

А хочби я почули, — хіба б
(узяли)?
Хіба б вони волю рабоні дали?
В просторі, де воля гуляє,
Притгнблений місяць не має...

Закутий в страждання сумної
(землі,
Я задрю дивлюся на вас,
(журнали,
Дивлюся на небо з журбою,
Як борна північ весною...

— ЮРІЙ БУДЯК

НАУКОВЕ Т-ВО ІМ. ШЕВЧЕНКА

У СТОРІЧЧЯ НАРОДИН
ІВАНА ФРАНКА

Збірник праць і статей, приготавлених на Наукову Конференцію 12 і 13-го травня 1956.

(30)

Василь Мудрий

ІВАН ФРАНКО ЯК ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ

Великий і універсальний під оглядом освіти Іван Франко був не тільки поетом, письменником, учнем, але й впливовим громадським діячем. З його громадської та політичної діяльності тісно була зв'язана й публіцистична праця як в українських, так і в польських демократичних органах преси.

Багато поетичних творів Івана Франка постало під впливом його громадської праці, зокрема під враженням тодішніх політичних відносин серед українців.

I.

У 1875 р. записавшись на університет у Львові, Франко став членом „Академічного кружка“, що гуртував москвофільську університетську молоді. Тодішня народовецька, або, скажімо, українофільська, молоді, гуртувалася у товаристві „Дружній ліхтар“. Чому ж І. Франко не вступив до народовецької студентської організації? Тому, що „Академічний

ПРАЦЯ
HELP WANTED—MALE

МЕХАНІК—РЕПАРАТОР
з досвідом для ремонтування або
направлення при кофаксах.
Машина до випробування і на-
лідовання етикеток.
Нічна зміна.
Платя \$2.00 на годину.
Головність 10—12 або 2—4 P.M.
REVLOV, INC.
100 Eighth Street, Passaic, N. J.

ЕЛЕКТРОМОНТЕР
до сполучення електричних
машин при "production line" та
інших електричних приладів.
Години 10 A.M. до 6:45 P.M. і
нагода на "овертайм".
\$2.00 або більше на годину.
залежно від досвіду. Побажаний
ліценс але не обов'язковий.
Головність 10—12 або 2—4 P.M.
REVLOV, INC.
100 Eighth Street, Passaic, N. J.

MAINTENANCE & HANDYMAN
до праці в Clifton, New Jersey.
40 год. в тиждень. Постійна праця.
Підвищені плати і користі.
GLAMORENE, INC.
Tel.: Murray Hill 2-5125

LAYOUT MEN
PLATE FABRICATION
МАШИНИСТИ
ДО ЗАГІЛЬНОЇ ПРАЦІ
СПОУВАЧІ
Додаткові бонуси. Всі користі.
Постійна праця.
KORNYLAK ENGINEERING Corp.
517 Communipaw Avenue
Jersey City, N. J.

PLASTIC
Injection Molders
НА ВСІ ЗМІНИ.
(The 3 Shift Around the Clock)
Аплікації машини зі зміню-
ваними в ділянці механізмів бу-
дуть повністю розгалужені. Но-
вий відділ у великій фірмі,
знаходиться в цілком новому.
Небувала нагода авансу.
L. T. PLASTIC
PACKAGES, INC.
121 WAGARAW RD.
HAWTHORNE, N. J.
HAWTHORNE 7-7197

Праця — Help Wanted — Agency — Праця

Шукаєте праці — шукаєте робітника?
Зверніться до Агентства Посередництва Праці
TOMPKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY
33 — 3rd Avenue, New York 3, N. Y. • Tel. ORchard 4-1137
Особливо потрібні кваліфіковані, або некваліфіковані
робітники до праці в ресторанах:
КУХАРІ, БУФЕТОВІ (COUNTERMEN), КЕЛЬНЕРИ,
ПОСЛУГАЧІ, ПОМІВНИКИ і т. д.
Заходьте до нашої Агенції, яка існує вже 30 років!
Мама Агенції відома, що має хочим добру а добру
вакату працю! Переконайтеся про це!
JOHN GELETY, власник

• ВАКАЦІЇ •

ВІТАЄМО ВСІХ В "EAGLES GARDEN"
Починаємо перший сезон. М'ясо багато кімнат
і багато бонгал. Запевнена добра кухня. Ціна
умірювана.
Проведіть свої вакації серед чудової природи
в затішних місцях.
Пишіть до нас за інформаціями.
EAGLES GARDEN
Box 232 The Vlg Stone Ridge, N. Y.

ЯКЩО ПЛАНУЄТЕ ВІЗДЖАТИ НА ВАКАЦІЇ,
то напишіть або зайдіть до
PINE HILL RESORT
MILFORD, NEW JERSEY Tel. MILFord 4-4714

Пам'ятайте! **ГРИНОВИЙ** має гаранту-
вати домашній харч, молоко, сир, яєць і т. д. Рівно-
в'язно є прекрасний великий басейн до купання, площа
до відпочинку, ловлення риби, полювання і багато інших
вигод. Повітря в цій гірській частині штату Нью Джерсі
є дуже здорове.
Бажаючі зарезервувати собі кімнати з кухнею на ці-
лий сезон можуть голоситися особисто, листово або теле-
фонічно.
Ньюйоркціани можуть набути ближчій інформації в
MIKE RESTAURANT — 157 Avenue "C", New York, N. Y.

ВИГІДНІ КІМНАТИ
ДО ВІСНАВУ НА ВАКАЦІЙНИЙ СЕЗОН
у гірській та лісовій частині штату Нью Джерсі. Осібна
кухня, лазничка, гаряча та холодна вода, басейн до купання
та велика площа для розваги для дорослих та дітей.
Пишіть або дзвоніть (по 8 год. вечора):
JOSEPH LELO
Hillcrest Drive, Milford, N. J.
Tel.: Milford, N. J., 4-4709

НОВІ ВИДАННЯ
СКЛАДНІ ПРОЦЕСИ ЖИТТЯ РОСЛИН —
написав інж. Ф. Онуфрічук.
Добрий папір, багато ілюстрацій. Ціна 75¢.
ЯК ВИХОВУВАТИ НАШИХ ДІТЕЙ —
написав проф. І. Гончаренко.
Книжка одобрена педагогічною секцією УВАН
у Нью Йорку. Ціна 80¢.
Замовляйте:
"СВОБОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Конгрес ухвалив законопроект про кару
смерті для продавців героїни

Вашингтон. — Конгрес ві-
дослав до Білого Дому зако-
нопроект, згідно з яким мо-
жна буде карати карою смер-
ти тих, які продають, дарують
або допомагають молоді ниж-
че 18 років дістати наркотик
героїну. Гадають, що Прези-
дент підпише той законопро-
ект, який збільшує також кару
за продаж інших наркотиків.
Кара смерті може бути
тільки тоді, коли суд присяж-
них буде її рекомендувати, а
не в усіх випадках продажу
або роздавання героїни. Як-
що суд присяжних не заре-
комендує смертної кару, тоді
за продаж героїни може бу-
ти кара тюрми від 10-ох ро-

Канада не визнає тепер комуністичного Китаю

Оттава. — Канадський
прем'єр Льюїс Ст. Лоран гово-
рив в парламенті про дискус-
сію на з'їзді прем'єрів в Лон-
доні про визнання комуністич-
ного Китаю. Він сказав,
що там чути було сильні пе-
рекониливі аргументи в кор-
исть Китаю. Але ті аргумен-
ти не можуть встановити проти
теперішніх інтересів Канади,
і тому ніщо, що було сказа-
не в Лондоні, не може змуси-
ти канадський уряд, щоб
він змінив своє теперішнє не-

• ВАКАЦІЇ •

ДО ВІСНАВУ
в GLEN SPEY, N. Y.

Mohigan Lake бонгаліто: Дві
кімнати, лазничка, душ.
Велике озеро для моторівок.
Прочу писати на адресу:
WOLODYMYR KOZAK
169 East 2nd Street,
New York 9, N. Y.

• ВАКАЦІЇ •

Шукаєте праці — шукаєте робітника?
Зверніться до Агентства Посередництва Праці
TOMPKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY
33 — 3rd Avenue, New York 3, N. Y. • Tel. ORchard 4-1137
Особливо потрібні кваліфіковані, або некваліфіковані
робітники до праці в ресторанах:
КУХАРІ, БУФЕТОВІ (COUNTERMEN), КЕЛЬНЕРИ,
ПОСЛУГАЧІ, ПОМІВНИКИ і т. д.
Заходьте до нашої Агенції, яка існує вже 30 років!
Мама Агенції відома, що має хочим добру а добру
вакату працю! Переконайтеся про це!
JOHN GELETY, власник

• ВАКАЦІЇ •

ВІТАЄМО ВСІХ В "EAGLES GARDEN"
Починаємо перший сезон. М'ясо багато кімнат
і багато бонгал. Запевнена добра кухня. Ціна
умірювана.
Проведіть свої вакації серед чудової природи
в затішних місцях.
Пишіть до нас за інформаціями.
EAGLES GARDEN
Box 232 The Vlg Stone Ridge, N. Y.

ЯКЩО ПЛАНУЄТЕ ВІЗДЖАТИ НА ВАКАЦІЇ,
то напишіть або зайдіть до
PINE HILL RESORT
MILFORD, NEW JERSEY Tel. MILFord 4-4714

Пам'ятайте! **ГРИНОВИЙ** має гаранту-
вати домашній харч, молоко, сир, яєць і т. д. Рівно-
в'язно є прекрасний великий басейн до купання, площа
до відпочинку, ловлення риби, полювання і багато інших
вигод. Повітря в цій гірській частині штату Нью Джерсі
є дуже здорове.
Бажаючі зарезервувати собі кімнати з кухнею на ці-
лий сезон можуть голоситися особисто, листово або теле-
фонічно.
Ньюйоркціани можуть набути ближчій інформації в
MIKE RESTAURANT — 157 Avenue "C", New York, N. Y.

ВИГІДНІ КІМНАТИ
ДО ВІСНАВУ НА ВАКАЦІЙНИЙ СЕЗОН
у гірській та лісовій частині штату Нью Джерсі. Осібна
кухня, лазничка, гаряча та холодна вода, басейн до купання
та велика площа для розваги для дорослих та дітей.
Пишіть або дзвоніть (по 8 год. вечора):
JOSEPH LELO
Hillcrest Drive, Milford, N. J.
Tel.: Milford, N. J., 4-4709

НОВІ ВИДАННЯ
СКЛАДНІ ПРОЦЕСИ ЖИТТЯ РОСЛИН —
написав інж. Ф. Онуфрічук.
Добрий папір, багато ілюстрацій. Ціна 75¢.
ЯК ВИХОВУВАТИ НАШИХ ДІТЕЙ —
написав проф. І. Гончаренко.
Книжка одобрена педагогічною секцією УВАН
у Нью Йорку. Ціна 80¢.
Замовляйте:
"СВОБОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

РІЗНЕ

АРКА
48 E. 7-ма вул. в Нью Йорку
(Тел. GR 3-3550)
МАТЕРІАЛИ ДЛЯ
ВИШИВАННЯ
Гуртом і деталічно.

ЗАКАЖАЙТЕ
нову адресу
єдиної української ювелірної
краніції в Нью Йорку

МЕТА
WATCHES JEWELRY
RADIO V
236 E 43rd
NEW YORK, N.Y.

Перероблені
МАШИНИ
до
ПИСАННЯ
англійською, ціна \$25.00. Ма-
сма також нові і перероблені
українські машини. Раху-
нок машини. Офісний пра-
ди. Потрібно агентів.
ALL LANGUAGES
TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6-7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: Chelsea 3-8086

• MISCELLANEOUS •

УВАГА!
КУПУЙТЕ
ШНІРУ
ДЛЯ ВИСІЛКИ
ЗА ОКЕАН
Найкраща якість,
помірковані ціни.
Henry Frank
Leather Co.,
INC.
226 E. Washington Street
SYRACUSE, N. Y.

• REAL ESTATE •

ПАРЦІЛІ (ЛЮТИ)
в GLEN SPEY, N. Y.
(між Осередком Робітничого Союзу
і Ruythian Camp) до набути
по ціні \$240.00 за 50х160 стіп.
Можна сплатувати довшими
тижневими або місячними
рентами, як також купувати площу
допільної території.
M. KINDRACHUK
293 So. 6th St., Newark 3, N. J.
Bigelow 8-0959
В суботу в неділю в Glen
Spey, N. Y.

HANUSEY MUSIC CO.
244 WEST GIRARD AVE., PHILA. 23, PA
НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР ПЛАТВОК
В АМЕРИЦІ
Найкращі патефони — найліпших марок.
Відчинено щоденно від 9:30 рано до 9-ої вечора.

KOWBASNIUK AGENCY
КОТАРІАЛЬНЕ БЮРО
277 EAST 10th STREET, NEW YORK 9, N. Y.
(Біля Avenue A) Tel.: ALgonquin 4-8779
ШІНКАРТИ продаємо на всі кораблі.
ГРОШІ пославимо до всіх країн і виплачуємо на останній
пошті.
АФІДЕВИТИ, прохання та інші потрібні документи на спро-
вадження рідних і знайомих до Америки.
ОБЕЗПЕЧЕННЯ (асекрація) всіх родів у статях Нью
Йорк і Нью Джерсі. Асекрація знижка 15% для
кваліфікованих автомобілів.
ПРОДАЄМО домів та всього роду бізнесу.
ПЕКАО — Пацки до всіх країн Європи.
Віра Ковбаснюк-Шумейко — Антін Шумейко
Відкрито щоденно в середу і суботу:
від 9:30 рано до 7 веч. Від 10:00 рано до 1:00 по пол.
через ліпень і серпень.

✠

ІВАН ФЕДИНА

ПАРОХ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ ПРЕСВЯТОЇ ТРОИЦІ В НЬО ПОРКУ
при 345 1st 4-та вулиця,
член КОНСИСТОРИЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ в АМЕРИЦІ,

довголітній Місіонар і основник Української Православної Парохії в Канаді, бувший парох Болчестер,
Конн., та Св.т. Ілейфілд, Н. Дж., ревіний опіку українського робітництва на ньюйоркському терені,
спонсор і добродій сотень нових наших емігрантів, ревіний працівник у винограді Христові, щирий
та досвідчений списковський дорадник, прикладний батько православної священничої родини,
УПОКОЙСЯ
в Нью Йорку у вістонок, дня 10 липня 1956 р. Б., в 63-му році життя.
Покійний народився в Глининах під Львовом і прибув до Канади 1913 р., а Тайгу Св.т.в.в.в.в.в.
прийняв з рук православної Архископи Олександра в 1916 році.
В глибокому смутку осталися рідні: дружина Марія, сини Микола, Володимир і Зеновій з дру-
жинами і 5-ма дітьми.
Срейнськими похоронами проведуться два архисреї: Архископ Богдан і Архископ
Василій в євселуженні усіх священників-членів Консисторії та доколичного Духовенства.
Почавши з четверга 12 липня 1956 тіло Покійника буде лежати в його парафіяльній Церкві (ад-
реса вище) і будуть відправлятися рано год. 9-та Служби Божі, а ввечері год. 7-ма Парастаси.
Похорони відбудуться в суботу 14 липня 1956 р. о год. 8:30 рано на Олівну Гору.
До участі в похоронах запрошує усіх православних українців, білорусинів і інших народів

В. П. П.

КОНСИСТОРИЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В АМЕРИЦІ
І ОПЕЧАЛЕНА РОДИНА.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ВУНСАКЕТ, Р. АН. — Пі-
рничі збори Т-ва ім. Т. Шев-
ченка. Відд. 206, відбудуться в неділю
15-го липня, в параді, залі при
74 Герроне Еве., о год. 1:00 по
пол. Просимо всіх членів прибу-
ти, будуть важкі справи до об-
говорення і до погодження,
як також звіт управління і контро-
лі за минулий піріод. Висуньте
своїх дітей і знайомих в ряді
членів У. Н. Союзу. — М. Ча-
гарин, предс.; І. Коколюський,
секр.

ВЕСТВУР, Л. АН. П. Н. —
Пірічні збори Т-ва ім. Т. Шев-
ченка. Відд. 267, відбудуться в
суботу 14 липня о год. 7:30 веч.
в домі К. Шворца, 218 Swain
St., New Castle. Буде звіт за 6
місяців і багато справ до пола-
дження. Кожний член обов'яз-
аний явитися на зборах під за-
грозою кари приписаний стату-
том. — К. Дідух, секр.

ЗМІНА АДРЕСИ!

Ще раз пригадуємо нашим
передплатникам, що зміня-
ють місце свого побуту, щоб
одночасно з повідомленням
про зміну адреси обов'язко-
во прислати поштою
марками 10¢ за виготовлення
нової адресної картки, а чле-
ни УНСОУ ще в членів свого
Відділу.

Адміністрація "Свобода"

Нарід наш славиться
своїм мистецтвом.
Гом найкращі зразки народних
виступок знайдете в
19 аркушах

"Українських Узорів"
О. ПІЧУК.
Ціна \$1.50.
Замовляйте:
"СВОБОДА"
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

✠

Посмертні Згадки

АНДРІЙ ТЕРЛЕЦЬКИЙ, довго-
літній член Відд. 292 У. Н.
Союзу в Дітроїті, Міч., помер
3-го липня 1956 р. в 67 р. жи-
ття. Покійний походив з села
Весоцько, пов. Ярослав. По-
лишка у смутку дружини Ан-
ну, сина Василя, 2 доньки
Стефанію і Евгенію і 8 вну-
ків. Похорон відбудеться 7 ли-
пня з церкв св. Івана Хрести-
теля на центрі Holy Sepul-
chre. — В. П. П.
П. Федик, секр.

ІВАН БОГДА, довголітній член
Т-ва Зал. Ст. Відд. 371 У. Н.
Союзу в Ньюарку, Н. Дж., по-
мер 13 червня 1956 р. в місті
Маямі, Флориди. Похоронений
на цвинтарі в Юніоні, Н. Дж.
Позаша горем прибути хло-
п'яччини і 3 синів та 3
дочок. — В. П. П.
Ю. Баранюк, секр.

• РОЗШУКА •

Пошукує **МІХАЙЛА ЗАЧУ-**
КА і **НИКОЛУ ГОРБУЛЕВИЧА**
з села Стопчатова, П. П. Мол
адреса:
МУСНАГО ВОЈЕЦКО
3726 S. Paulina Street,
Chicago 9, Ill.

Галина ПІЛЕТЕНЬКА з до-
му Липа пошукує Петра ПЕ-
ТРУНІВ, був в Тиролі — та Пе-
трів і Марію КІЛЬФУ з Хлі-
виського і п. Сеняків. Прошу лас-
каво писати на адресу:
HELEN PLETENYUK
297 Chambers Avenue
East Meadow, N. Y.

Пошукує сина Юрія ЗВАРИЧА
у віці 38 літ, який пропав під
Бродями. Загородили наш ча-
совник прошу помістити той
розшук.

АНТІН ЗВАРИЧ
826 Tripoli Street,
Pittsburgh 12, Pa. USA.

Для 1. 7. 1956 на зустріч в То-
ронті мама з Америки пошуку-
вала сина
КОНСТАНТИНА БОРУХА
в Канаді. — Мол адреса:
K. BORUCH
7 Lakeview Ave., Toronto, Ont.,
Canada

• ПОМІЩАННЯ •

КІМНАТИ ДО ВІСНАВУ
4 великі кімнати, пар. огріван-
ня і приватна лазничка. \$43.68
місячно.
647 EAST 11th ST., Apt. 7
OR 3-8168

• БІЗНЕСОВІ НАГОДИ •

На продаж
"DRY CLEANING STORE"
з будинком і влаштуванням в
м. Schenectady, N. Y. \$12,500. Биз-
нес оснований 1930 р. Власник
відходить з причини старости.
Головність:

ANDREW SCISLOWSKY
427 Fillmore Avenue
Schenectady 4, N. Y.
Dickens 6-7765

• НАПРАВКИ •

ВСІ ЧАСТИ до направи печей,
пуглівих, газових, нафтових,
огрівачів парової та газової по-
дою, як також усіх нових печі
можете дістати в
STOVE MFRS CORP.
182-186 Mulberry Street,
Newark 1, N. J.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

✠

Д-Р БОГДАН ЧЕХУТ

ветеринарний лікар в Судовій Вишній опісля доцент в Ук-
раїнському Т. Г. Інституті в Мюнхені — уроджений 12
березня 1906 р. в селі Калішине, Зах. України, — відійшов
у вічність, дня 8 липня 1956, о год. 3:10 P.M. в Омазі,
Небраска (де працював як ветеринарний лікар), по корот-
кій і важкій хворобі.
Похоронні обряди відбудуться в день 12. липня 1956 о
год. 8 рано з місцевої укр. католич. церкви.
Покійний оставив в Іваноївах, Зах. України, стареньку
маму, вдову по священникові — парохом і деканом, який
по 9-літній хворобі загинув на Сибірі.

Горем прибути:

ГАЛІА з Косовицьких **ЧЕХУТ** — дружина
МАРКО, МАРИЯ, ХРИСТИНА — діти
СОФІЯ КІЛИМОВИЧ з мужем **ОСТАПОМ**
і двома синами — сестра
РОМАН, ЗЕНОВІЙ і **ЗЕНОВІЙ ОНИШКЕВИЧ** —
швагер з дружиною і синами
ІВАН і **ІРИНА МОКРІВСЬКІ** — швагер з дру-
жиною.

✠

ГРИГОРІЙ СТАНЬКО

Длилось з Приятелями і Знайомими сумно
вісткою з рідних земель, що наш Дорогий, Старень-
кий Батько

упокоївся в лютому 1956 р., на закланні в далекому
Сибірі, проживши 75 літ. Вивезений московським
окупантом зимою 1945 р. з рідного Яворова, Укра-
їна, на зимну північ, долею прибутий, не діждався
повороту в рідні сторони, за якими так тужив.

ЗАУПОКІННА
СЛУЖБА БОНА
буде відправлена
в НЕДІЛЮ, 15-го ЛИПНЯ 1956 Р.
о год. 12 вполудні,
у Катедральному Храмі Непорочної Зачаття
у Філадельфії при вул. Френклін-північ ч. 816.
МИКОЛА і **БОГДАН** — сини.

НОВЕ ВИДАННЯ
Порадник з інформацією
для новоприбулих до ЗДА
Life in America
Книжка в англійській мові по-
дає докладні інформації як жи-
ти в Америці — поради одер-
жавних праці, який зноска мо-
же бути заробіток, income tax
і інші.
Замовляйте:
"СВОБОДА"
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИХ СПОСІВІ
КУПУЙТЕ СВОІ БОНДИ
ЧЕРЕЗ ПЕНІОЛ СЕНТІНГ!
ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker
& Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована темпера-
тура, Модерна каплиця
до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 3700. Мовчазна лоть.

UNDER HEAVY GUARD,
TARZAN WAITED IN
MILO'S TENT. SOON
THE LEADER ENTERED...
HIS JAW BANGED
FROM THE APE-MAN'S BLOW.

"WHAT WERE YOU DOING, SNOOPING
AROUND?" HE QUERIED. BUT
TARZAN MERELY STARED IN
SILENT CONTEMPT.

FURIOUS, MILO CLENCHED HIS
FIST AND SLUNG IT VICIOUSLY
AT THE APE-MAN'S FACE!

Під сильною вартою Тарзан
чекан в шатрі Міла. Незаба-
ром надійшов вагачок. Пого-

челепа була забанджована
від удару мавполюдина.

ючи ніс не в свої справі? —
запитував. Але Тарзан тільки
вперто дивився в мовчазній
образі

Міло в люті стиснув свій ку-
лак і дико вдарив ним в лице
мавполюдину.